

Psykisk hälsa överblick

Ingibjörg Jonsdottir

Professor, verksamhetschef

Institutet för Stressmedicin, VGR

Institutionen för medicin, Sahlgrenska
akademin, Göteborgs Universitet

Begrepp inom området psykisk hälsa

Figur 1. Modell för att beskriva hur begrepp inom området psykisk hälsa förhåller sig till varandra.

Rekordmånga sjukskrivs för stress

18 november 2024

Trots kunskap om hur stressrelaterade sjukskrivningar kan förebyggas fortsätter antalet drabbade att öka. Under 2024 har en ny dyster toppnotering nåtts – och det är främst mammor i åldern 30–39 år som drabbas. Det visar Försäkringskassans årliga lägesrapport om psykisk ohälsa som släpps idag.

För att nå en bättre balans i privat- och arbetsliv oavsett kön krävs ökad jämställdhet och mer fokus på förebyggande arbetsmiljöarbete

” Sjukfrånvaron i psykiatriska diagnoser är hög i yrken inom välfärdstjänsterna. Här dominerar så kallade kontakt-yrken som innebär arbete i nära kontakt med andra människor i stort behov av vård, stöd och omsorg

Källa; Försäkringskassan

Getty Images

”Kvinnor löper mer än dubbelt så hög risk för sjukfrånvaro på grund av stressrelaterad psykisk ohälsa jämfört med män. Könsskillnaderna förstärks av att många kvinnor arbetar i riskyrken inom välfärdssektorn med bristande arbetsmiljö inom vård, skola och omsorg. Kvinnor tar också mer ansvar än män för barn och hem, vilket leder till dubbla arbetsbördor”

Källa; Försäkringskassan

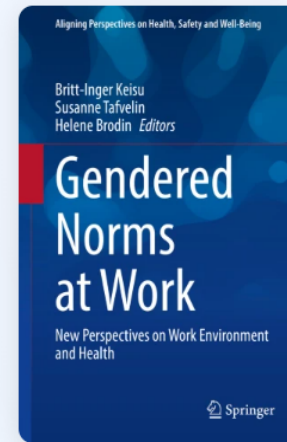
Pixabay

Av de **43 500** personerna som var sjukskrivna för stress våren 2024 var 34 300 kvinnor

Psychosocial Working Conditions for Women and Men in Industries with Different Types of Production and Gender Composition: Sweden, 1991–2017

Chapter | First Online: 21 August 2021

pp 35–61 | [Cite this chapter](#)

Gendered Norms at Work

[Anna Nyberg](#) , [Annika Härenstam](#), [Gun Johansson](#) & [Paraskevi Peristera](#)

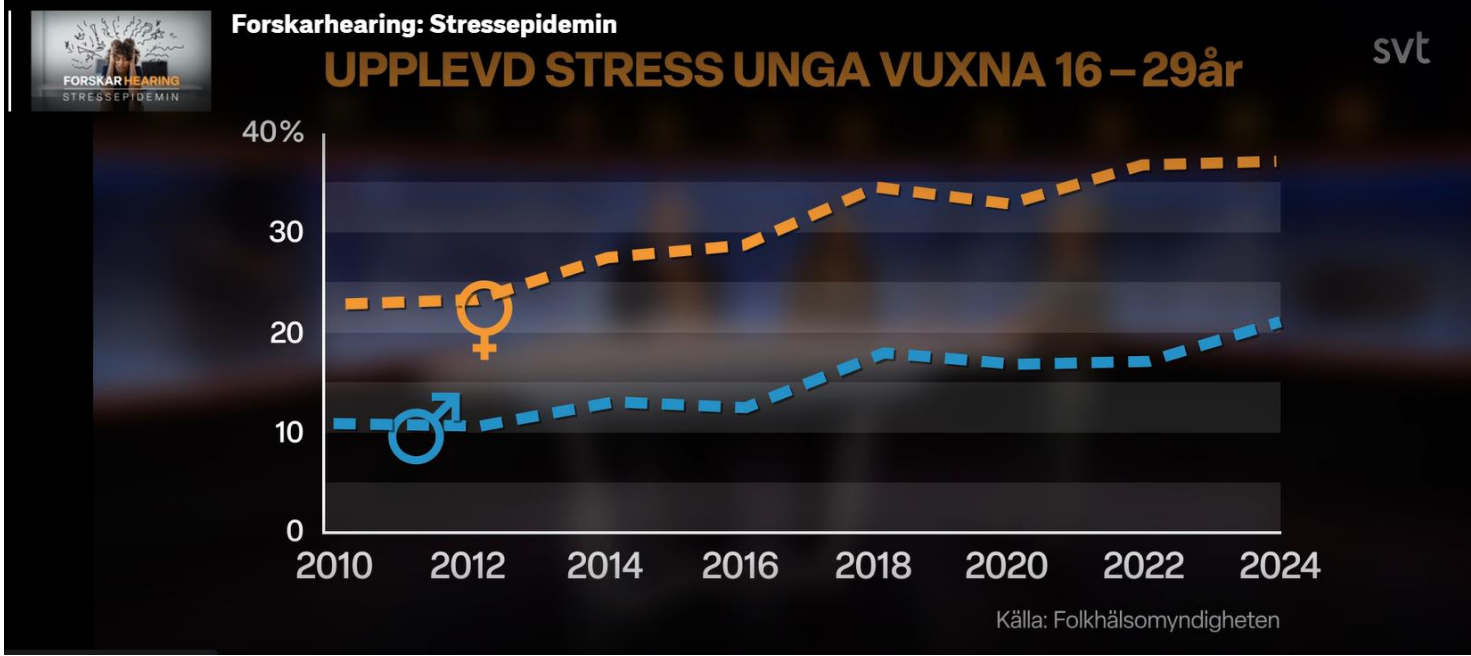
The results show that job demands and decision authority have developed more negatively in female-gendered industries for both genders since the early 1990s, although more negatively for women.

Organisatoriska och sociala arbetsmiljön är en viktig fråga

Följeforskning från arbetsmiljösatsningen i VGR visar att 97% av problemen som beskrevs var på en organisatorisk nivå

63% av de som slutar i hälso- och sjukvården anger den organisatoriska och sociala arbetsmiljön som skäl!

Pixabay

epp group in the european parliament

Who we are ▾ What we stand for ▾ What we do ▾ Newsroom Get in touch

The silent crisis of youth mental health

06.09.2023 Share on [f](#) [X](#) [in](#)

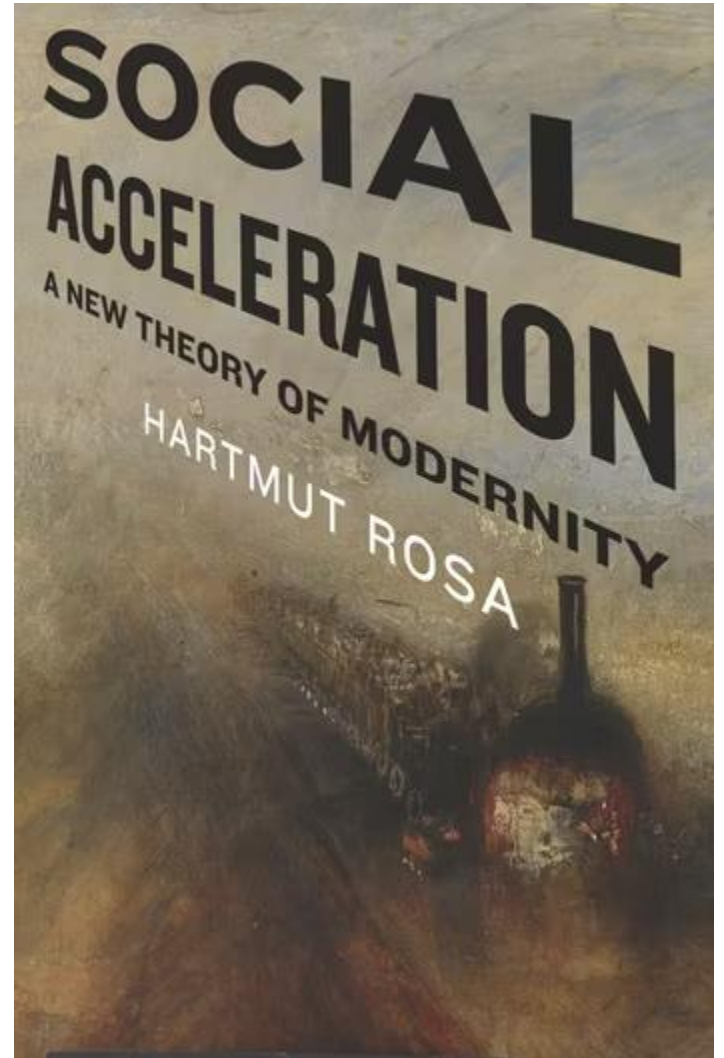
MEP Cont:

Press cont:

- Pandemin
- Burnout
- Prestationsångest
- Ensamhet
- Sociala förväntningar
- Skolprestationer

Pixabay

Burn-out an "occupational phenomenon": International Classification of Diseases

"Burn-out is a syndrome conceptualized as resulting from chronic workplace stress that has not been successfully managed. It is characterized by three dimensions:

- feelings of energy depletion or exhaustion;
- increased mental distance from one's job, or feelings of negativism or cynicism related to one's job; and
- reduced professional efficacy.

Diagnostik – En utmaning!

Stressrelaterad utmattning/burnout är ett internationellt problem

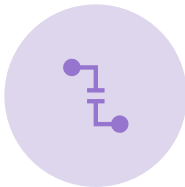
Olika länder har löst utmaningen med diagnostik på olika sätt

Ett brett spektra från lindriga symptom till svåra långvariga symptom

Evidens för behandling - en viktig fråga

Diagnostiken behöver förbättras

Koppling till arbetsplatsen är en central fråga – FHV har en viktig roll men de flesta som söker vård hanteras inom PV

Stress Diagnoses

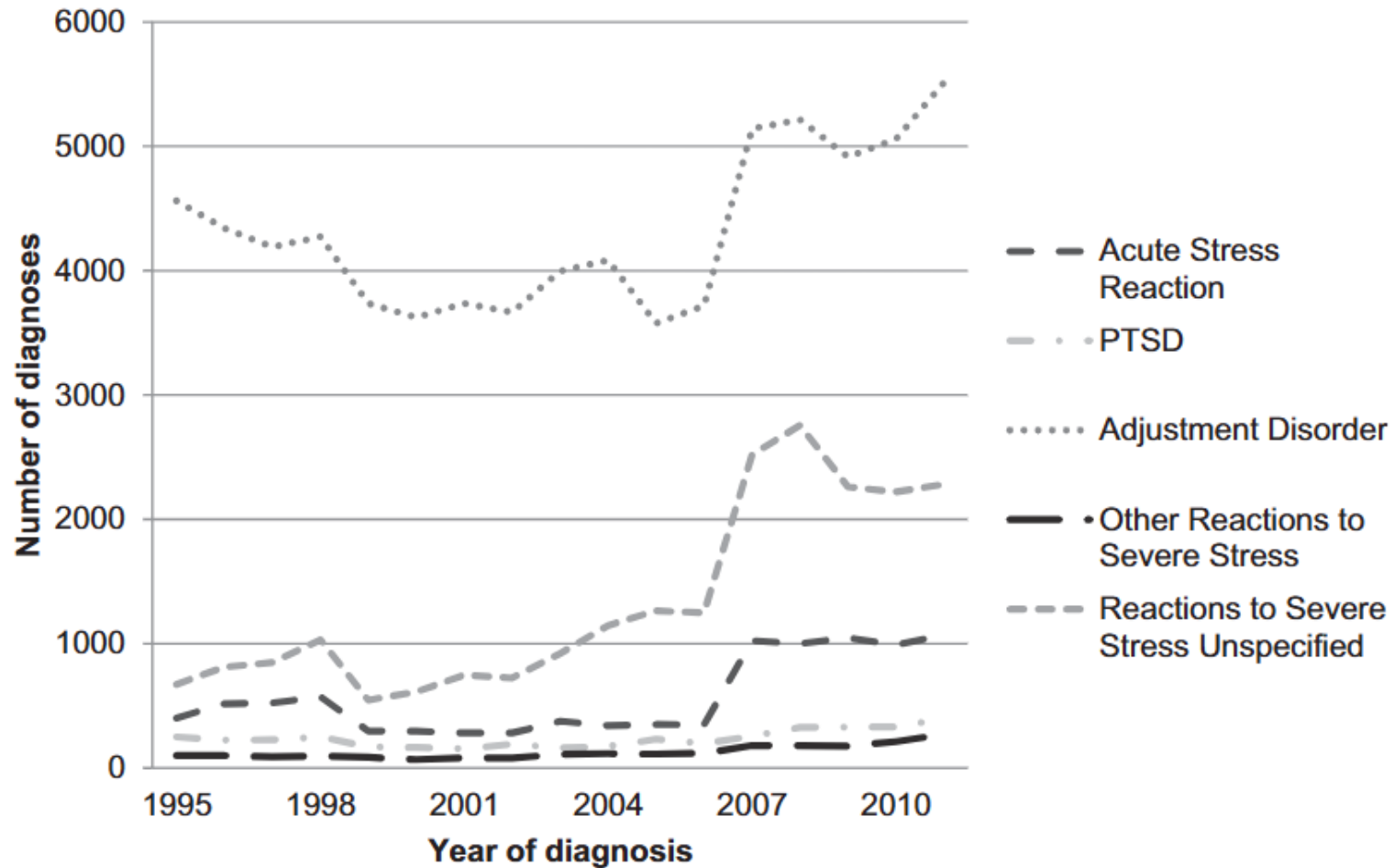
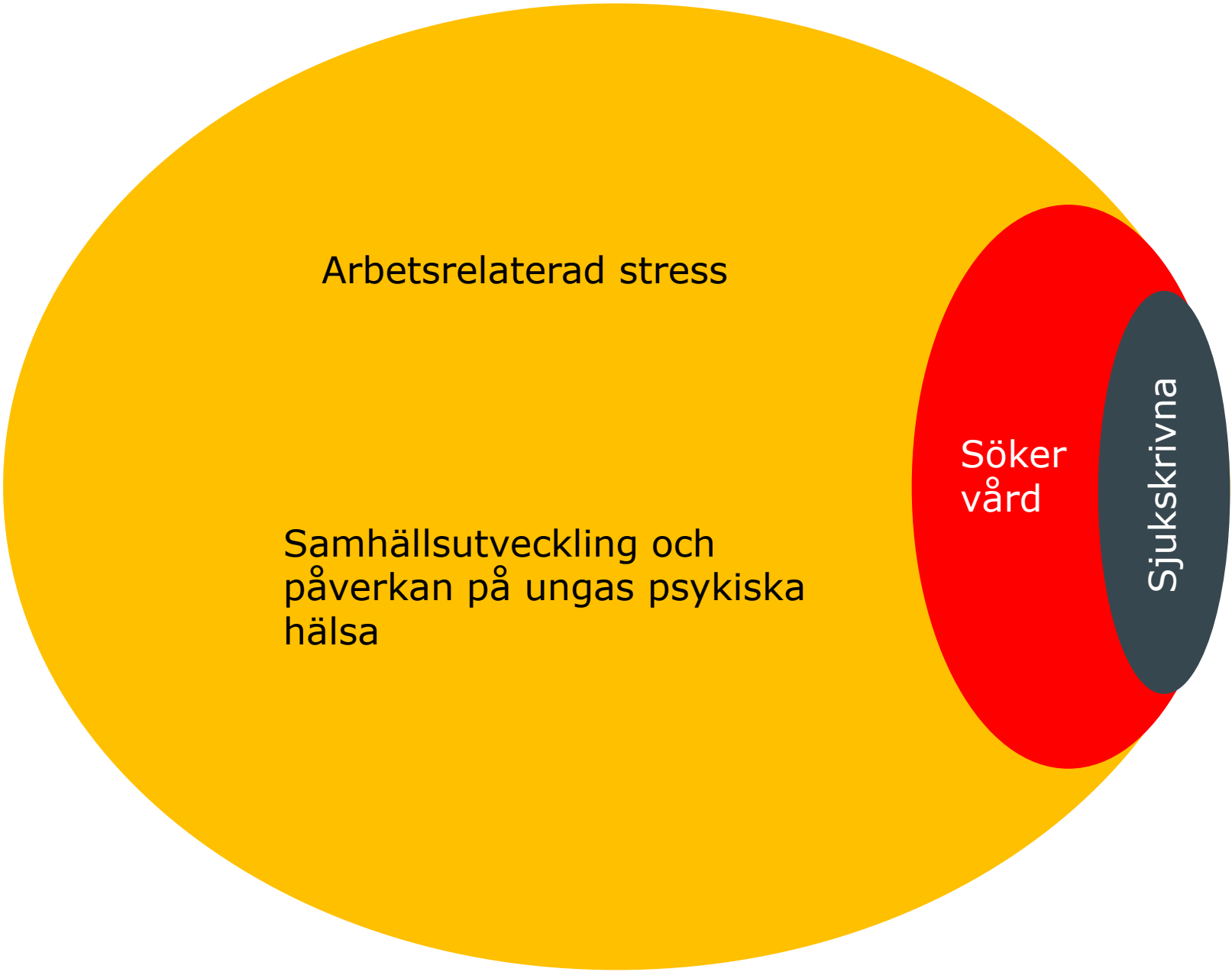

Figure 2. Number of incident severe stress and adjustment disorder diagnoses by calendar year ($n = 111,844$), 1995–2011.

J.Trauma Stress. 2014 June ; 27(3): 370–374.
doi:10.1002/jts.21926.J.

Arbetsrelaterad stress

Samhällsutveckling och påverkan på ungas psykiska hälsa

Söker vård

Sjukskrivna

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN